

Umieralność w I półroczu 2021 roku

Zgony według przyczyn – dane wstępne

31.01.2022 r.

62 tys.

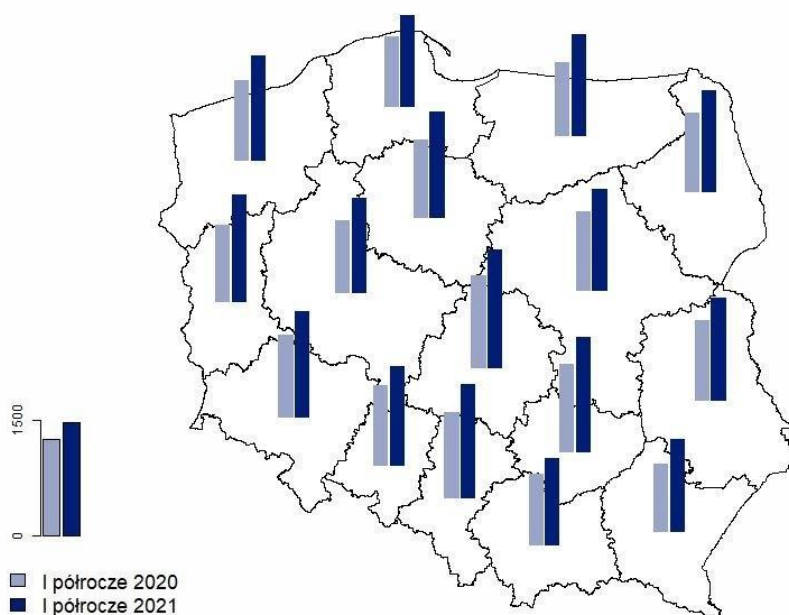
Wzrost liczby zgonów w I półroczu 2021 r. w stosunku do I półrocza 2020 r.

Sytuacja demograficzna Polski przebiegała w I półroczu 2021 r. pod wpływem III fali pandemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2. Na jej kształt największy wpływ miała najwyższa od kilkudziesięciu lat liczba zgonów.

Umieralność w I półroczu 2021 r.

Liczba zgonów w I półroczu 2021 r. przekroczyła o ponad 70 tys. średnioroczną wartość z ostatnich 15 lat (271 tys. do 199 tys.), natomiast współczynnik zgonów na 100 tys. ludności osiągnął wartość wyższą o ponad 30 w stosunku do I półrocza 2020 r.

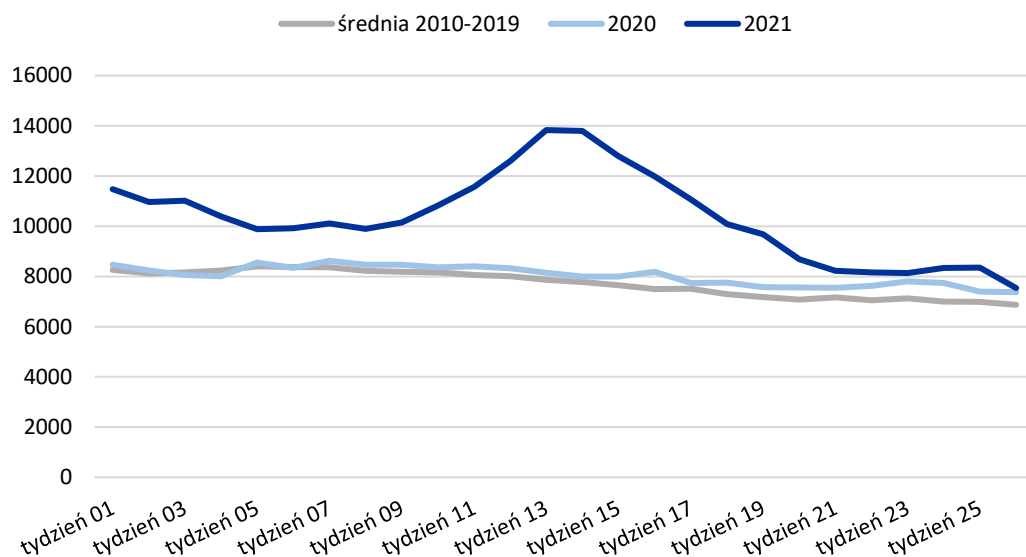
Mapa 1. Współczynnik zgonów na 100 tys. ludności według województw

Współczynnik zgonów w I półroczu 2021 r. był wyższy o ponad 30 w porównaniu do I półrocza 2020 r. Jego wartość na 100 tys. ludności przekroczyła 1417.

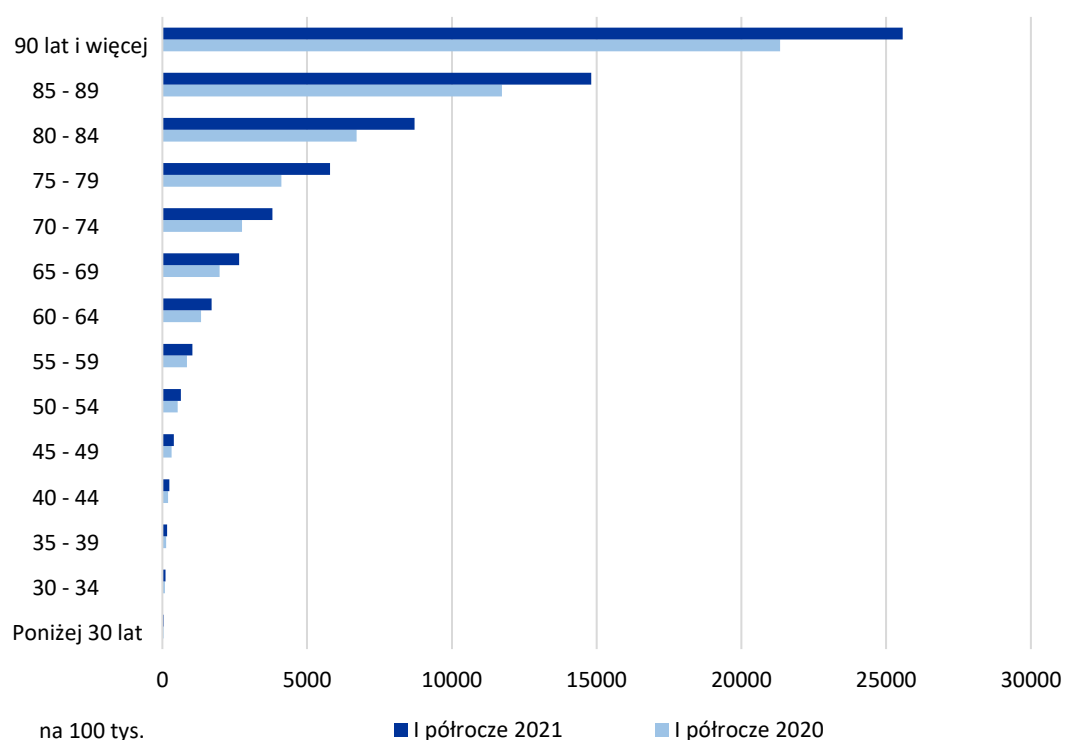
W I półroczu 2021 r. zmarło 270 662 osób – wzrost liczby zgonów w stosunku do I półrocza 2020 r. wyniósł ponad 62 tys. Najwyższe natężenie zgonów zanotowano na przełomie marca i kwietnia 2021 r.- zarejestrowano ich o ok. 70% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Szczególnie krytyczne okazały się tygodnie przypadające na dni od 29 marca do 11 kwietnia (tj. 13 i 14 tydzień roku), w których odnotowano po blisko 14 tys. zgonów. Średnia tygodniowa w I połowie 2021 r. wyniosła ponad 10 tys., natomiast w I połowie 2020 r.– nieco ponad 8 tys. zgonów.

Wykres 1. Zgony według tygodni w I półroczu 2020 i 2021 r. oraz średnia 2010-2019

Analiza danych o zgonach w I półroczu 2020 i 2021 według struktury wieku wskazuje wzrost liczby zgonów niemal we wszystkich grupach wieku. Spadek natężenia umieralności odnotowano jedynie w grupie wieku 5-9 lat, gdzie w I półroczu współczynnik zgonów na 100 tys. ludności wyniósł 7,4 (rok wcześniej jego wartość wynosiła 8). Największe wzrosty – około 40% - odnotowano wśród osób w grupie wieku 70-79 lat. W pozostałych grupach dynamika wzrostu kształtowała się na poziomie od nieco ponad 4% w grupie 0-4 lata oraz w grupie 20-24 lata do blisko 30% w grupie 80-84 lata.

Wykres 2. Zgony według wieku w I półroczu 2020 i 2021

Natężenie umieralności jest zróżnicowane w zależności od płci i wieku. Począwszy od najmłodszych grup wieku ludności wyraźnie zauważalna jest nadumieralność mężczyzn, tj. współczynniki zgonów dla mężczyzn są wyższe niż dla kobiet. W najmłodszej grupie wieku (0-4 lata) dysproporcje w wielkości współczynników są jeszcze niewielkie (ok. 89 zgonów chłopców i ok. 63 zgonów dziewczynek na 100 tys. ludności danej płci), ale w grupie wieku około 20-44 lata stają się 3-krotnie wyższe dla mężczyzn, w tym w grupie 25-29 lat dysproporcja zwiększa się 3 i półkrotnie (116 do 34).

Wraz ze wzrostem wieku rośnie również natężenie liczby zgonów – a w najstarszych rocznikach rośnie wręcz lawinowo. Wyrównują się także wielkości współczynników dla płci – na każde 100 tys. mężczyzn w wieku 90 lat i więcej w I połowie 2021 r. zmarło ponad 28,5 tys., a wśród kobiet – ponad 24,5 tys.

Tablica 1. Zgony według wieku w I półroczu 2020 i 2021 r.

Wiek zmarłych	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety		Miasto		Wieś	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021

w liczbach bezwzględnych

OGÓŁEM	208 598	270 662	108 088	141 589	100 510	129 073	129 290	169 833	79 308	100 829
0 - 4 lata	748	769	434	432	314	337	424	469	324	300
5 - 9 lat	78	71	48	37	30	34	40	34	38	37
10 - 14	98	106	42	62	56	44	57	68	41	38
15 - 19	310	350	229	227	81	123	157	196	153	154
20 - 24	572	579	457	446	115	133	303	323	269	256
25 - 29	818	897	673	701	145	196	466	467	352	430
30 - 34	1 312	1 466	1 029	1 113	283	353	776	858	536	608
35 - 39	2 178	2 578	1 674	1 975	504	603	1 348	1 598	830	980
40 - 44	2 968	3 748	2 230	2 771	738	977	1 832	2 337	1 136	1 411
45 - 49	4 147	5 417	3 062	3 908	1 085	1 509	2 463	3 252	1 684	2 165
50 - 54	6 053	7 341	4 382	5 319	1 671	2 022	3 423	4 360	2 630	2 981
55 - 59	10 073	11 939	7 151	8 457	2 922	3 482	5 854	6 989	4 219	4 950
60 - 64	18 249	22 617	12 380	15 147	5 869	7 470	11 205	13 979	7 044	8 638
65 - 69	24 518	33 269	16 168	21 591	8 350	11 678	15 658	21 550	8 860	11 719
70 - 74	24 688	36 804	14 645	21 967	10 043	14 837	16 249	24 360	8 439	12 444
75 - 79	21 263	29 782	11 221	15 942	10 042	13 840	13 807	19 392	7 456	10 390
80 - 84	29 457	37 337	13 098	16 839	16 359	20 498	18 320	23 353	11 137	13 984
85 - 89	31 964	39 685	11 420	14 743	20 544	24 942	19 350	24 394	12 614	15 291
90 lat i więcej	29 104	35 907	7 745	9 912	21 359	25 995	17 558	21 854	11 546	14 053

na 100 tys. ludności*

OGÓŁEM	1087,5	1416,8	1164,8	1532,8	1014,8	1307,8	1123,3	1484,8	1033,8	1315,3
0 - 4 lata	78,1	81,4	88,2	89,0	67,4	73,3	75,3	84,7	82,2	76,7
5 - 9 lat	8,0	7,4	9,6	7,5	6,4	7,3	7,2	6,2	9,1	9,0
10 - 14	9,7	10,2	8,1	11,7	11,3	8,7	10,1	11,8	9,1	8,3
15 - 19	34,4	38,9	49,6	49,2	18,5	28,1	31,7	39,5	37,8	38,2
20 - 24	56,8	59,2	88,8	89,2	23,3	27,8	57,0	62,5	56,5	55,5
25 - 29	65,8	75,5	106,4	116,0	23,8	33,6	68,5	72,9	62,6	78,5
30 - 34	90,8	104,6	140,3	156,5	39,7	51,2	88,8	102,8	93,7	107,3
35 - 39	134,9	160,2	205,0	242,7	63,1	75,8	134,4	160,6	135,7	159,6
40 - 44	195,0	243,6	290,3	357,0	97,9	128,1	196,3	247,5	192,9	237,4
45 - 49	316,2	398,6	465,2	573,2	166,1	222,8	317,9	402,9	313,8	392,4
50 - 54	533,0	641,0	777,5	935,8	292,1	350,5	521,1	657,9	549,4	617,8
55 - 59	845,4	1034,2	1233,9	1503,8	477,5	588,1	829,4	1031,3	868,6	1038,3
60 - 64	1332,9	1704,2	1923,2	2427,3	809,0	1062,4	1295,6	1690,7	1396,7	1726,5
65 - 69	1981,4	2653,7	2916,6	3842,2	1222,5	1688,2	1914,3	2614,2	2112,4	2729,5
70 - 74	2746,5	3800,6	3853,7	5373,3	1935,6	2651,6	2691,0	3744,8	2860,2	3914,6
75 - 79	4114,1	5787,2	5651,4	8036,6	3155,0	4376,3	4049,6	5666,4	4239,0	6027,0
80 - 84	6706,4	8708,9	8787,7	11609,9	5637,4	7225,7	6449,2	8375,2	7177,2	9329,7
85 - 89	11725,4	14809,1	13992,9	18552,9	10756,4	13231,0	11142,5	14125,7	12748,2	16047,8
90 lat i więcej	21332,1	25572,1	23011,2	28561,1	20782,2	24590,8	20307,2	24264,3	23105,4	27911,6

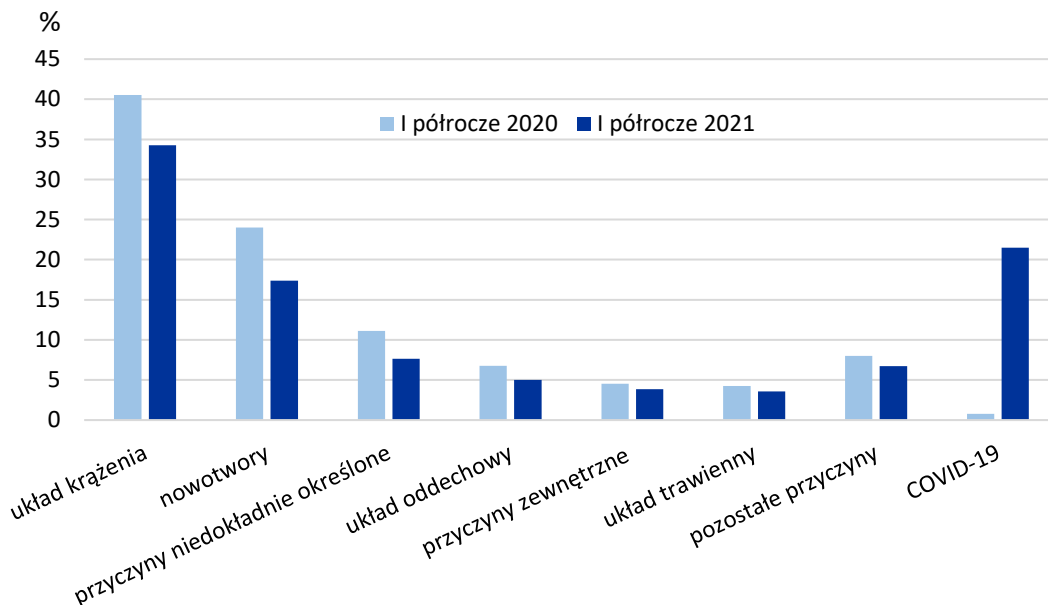
*Dane szacunkowe

Zgony według przyczyn – dane wstępne

Główną przyczyną wzrostu liczby zgonów w Polsce w I połowie 2021 r. była trwająca od 2020 r. pandemia SARS-CoV-2, której III fala osiągnęła swój szczyt na przełomie marca i kwietnia. W I połowie 2020 r. z powodu COVID-19 zmarło w Polsce 1,5 tys. osób, co stanowiło niespełna 1% wszystkich zgonów. W I połowie 2021 r. liczba zgonów z powodu koronawirusa zwiększyła się prawie 37-krotnie, osiągając poziom 58 tys.

W Polsce z powodu COVID-19 zmarło w I półroczu 2021 r. ponad 58 tys. osób. Już ponad co piąty zgon w tym okresie spowodowany był COVID-19.

Wykres 3. Zgony według przyczyn

Zmiany w umieralności pozostają w ścisłym związku ze zmianami w strukturze przyczyn zgonów. Według wstępnych danych o zgonach za I półrocze 2021 r. głównymi przyczynami zgonów były choroby układu krążenia i choroby nowotworowe, ale obie grupy odpowiadały już jedynie za nieco ponad połowę wszystkich zgonów. W stosunku do I półrocza 2020 r. udział ten obniżył się o prawie 13%. Spadki obserwujemy niemal we wszystkich klasach przyczyn zgonów. Zmiany te są pochodną pandemii, w wyniku której w I połowie 2021 r. zmarło w Polsce ponad 58 tys. osób, co oznacza, że zgony z powodu COVID-19 stanowiły blisko 22% wszystkich zgonów.

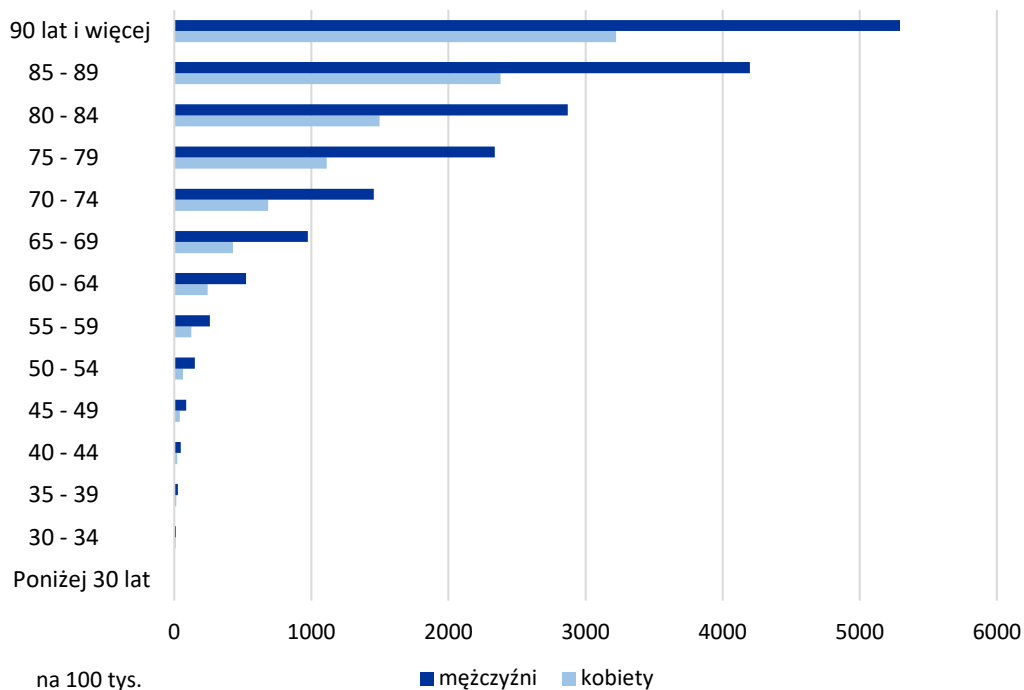
Tablica 2. Zgony z powodu COVID-19 według płci w podziale na miasto i wieś (dane wstępne za I półrocze 2021 r.)

Wyszczególnienie	w liczbach bezwzględnych	w % do ogółem	na 100 tys. ludności
Ogółem	58 266	21,5	303,7
Mężczyźni	32325	22,8	348,3
Kobiety	25941	20,1	261,9
Miasta	39045	23,0	339,3
Wieś	19221	19,1	250,4

Pandemia w większym stopniu dotknęła mężczyzn i mieszkańców miast. Według wstępnych danych za I półrocze 2021 r. współczynnik zgonów na 100 tys. ludności z powodu COVID-19 dla mężczyzn był o ponad 86 wyższy niż dla kobiet, natomiast dla mieszkańców miast blisko o 89 wyższy niż dla mieszkańców obszarów wiejskich.

Analiza zgonów z powodu COVID-19 według wieku osób zmarłych wskazuje na dużą dysproporcję umieralności uwarunkowaną płcią osób zmarłych. Niemal we wszystkich grupach wieku współczynnik umieralności na 100 tys. ludności jest dwukrotnie wyższy wśród mężczyzn. Przyczyną tego zjawiska może być m. in. gorsza kondycja zdrowotna mężczyzn w Polsce, którzy bardzo często zaniedbują badania profilaktyczne i obciążeni są licznymi, nieleczonymi schorzeniami.

Wykres 4. Współczynnik zgonów z powodu COVID-19 na 100 tys. ludności (dane wstępne za I półrocze 2021 r.)

Zwiększona w I półroczu 2021 r. umieralność miała bez wątpienia związek z pojawieniem się III fali pandemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2. Bezpośrednie ofiary COVID-19 stanowią bowiem ok. 90% odnotowanego rok do roku wzrostu umieralności.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Demograficznych
Dyrektor Dorota Szattys
Tel: 22 608 32 26

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Sytuacja demograficzna Polski do 2020 roku. Zgony i umieralność](#)

[Ludność. Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym \(stan w dniu 30.06.2020\)](#)

[Zgony według tygodni](#)

[Inne opracowania zawierające wyniki tych badań: stat.gov.pl → Obszary tematyczne → Ludność](#)

[Inne opracowania zawierające wyniki tych badań: stat.gov.pl → Obszary tematyczne → Statystyka przyczyn zgonów](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Demografia](#)

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Zgon](#)

[Nadumieralność](#)

[Przyczyny zgonu](#)

[Współczynnik zgonów](#)